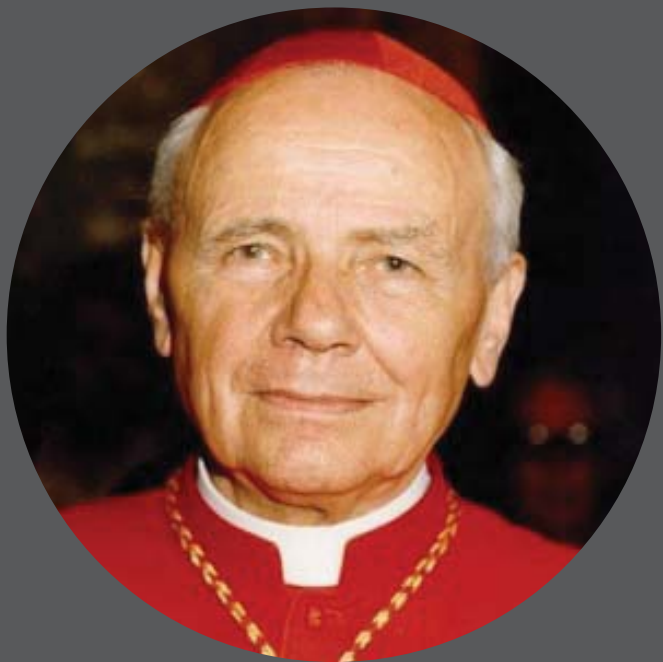

„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

CENTENAR

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XIX Nr. 6 (222) iunie 2012

Luna iunie, luna Preasfintei Inimi a lui Isus

Devoțiunea către Inima Preasfântă a lui Isus este legată de numele Sf. Maria-Margareta Alacoque (1647-1690), călugăriță din Ordinul Vizitandinelor, Congregație întemeiată de Sf. Francisc de Sales (1567-1622), și pusă sub semnul vizitei Sfintei Fecioare Maria la verișoara ei Elisabeta.

În copilărie Maria-Margareta a fost grav bolnavă. Familia și cei din jur s-au rugat mult Preacuratei pentru însănătoșire și au promis că, dacă se va însănătoși, va deveni una din fiicele ei, intrând într-o mănăstire închinată Sfintei Fecioare. Mănăstirea aleasă era în orașul Paray-Monial, în Franța, ceea ce explică apariția devoțiunii către Preasfânta Inimă în această țară.

Sf. Maria-Margareta Alacoque avea o evlavie particulară pentru Sfântul Sacrament. La 20 de ani a avut prima viziune, apoi Isus i s-a arătat în repetate rânduri. În 1671 i-a apărut Mântuitorul cu Inima arzând, pe care descoperind-o, i-a spus umilei călugărițe: *„Vezi această Inimă care atât a iubit oamenii, încât nimic n-a cruțat, până la cea din urmă jertfă ca să le arate iubirea Sa. În schimb, de la cea mai mare parte dintre oameni nu primește decât nerecunoștință, necinste, dispreț și răceală față de mine în acest sacrament al iubirii. De aceea, vreau ca vinerea întâi după a opta zi de la Sărbătoarea Trupului Meu să fie închinată Inimii mele cu o Sărbătoare deosebită, pentru a aduce o ispășire plină de dragoste și o îndestulare cuvenită prin Sf. Împărtășanie făcută în acea zi, pentru necinstea ce mi se face când sunt expus în acest sacrament”*.

Mântuitorul a promis să dăruiască din atotputernica sa iubire, *„celor ce se vor împărtăși consecutiv nouă prime vineri ale lunii, harul penitenței finale, aceștia nu vor muri în dizgrația mea și lipsiți de Sfintele Sacramente”*.

Iată făgăduințele făcute de Mântuitorul nostru Sf. Maria-Margareta Alacoque pentru cei evlavioși Inimii Sale Preasfinte:

Le voi dărui toate harurile trebuincioase pentru starea lor; Voi aduce pace în familiile lor; Îi voi mangâia în toate necazurile lor; Voi fi scutul lor în viață și mai ales în ceasul morții; Voi binecuvânta cu îndestulare toate lucrările lor; Păcătoșii vor găsi în Inima mea un izvor și un ocean nesecat de îndurare; Sufletele lăncede vor fi mai zeloase; Sufletele pline de ferveare vor ajunge degrabă la cea mai înaltă desăvârșire; Voi da preoților harul de a mișca inimile cele mai împietrite; Numele celor care răspândesc această evlavie sunt scrise în Inima mea și nu se vor șterge niciodată; Voi binecuvânta casele unde se află și se va cinsti icoana Inimii mele.

Din mila fără de margini a Inimii mele, promit harul statorniciei până la sfârșit tuturor celor care se vor împărtăși în prima vineri din lună timp de nouă luni consecutiv; așa încât nu vor muri în starea păcatului de moarte, ci vor primi Sfintele Sacramente. „Lăudată să fie dumnezeiasca Inimă a lui Isus!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

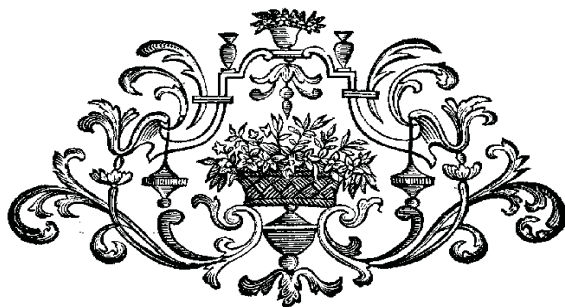
Sfântul Augustin ne spune că rugăciunea nu poate fi desăvârșită dacă nu este precedată de o scurtă meditație, de o cercetare a conștiinței. E adevărat, pentru că necunoscându-ne, nu vom ști ce să cerem, nu vom ști ce trebuie să cerem, nici să cerem cu toată tăria. Prin urmare, înainte de a începe rugăciunea, să ne oprim gândul asupra noastră pentru a ne cunoaște bine slăbiciunile și ca un om, care e lipsit și sărac, vom cere cu toată stăruința și cu toată căldura sufletului ceea ce ne trebuie.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,

Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	contemporana noastră.....	13
Cuvântare.....	4	Parabola celor zece fecioare.....	14
Centenar - Cardinalul Alexandru Todea.....	5	Parabola celor zece fecioare reflectată în piatră și pictură.....	17
Pagini bilingve.....	10	Sănerugăm împreună.....	19
Sfânta Caterina de Siena,		Comunicat	20

Cuvântare înainte de Sfânta Împărtășanie

Ziua primă a Cuminecării

Isus e pe Altar, ascuns sub chipul Pâinii și a Vinului. Așa cum s-a făcut mic copilaș, așa cum s-a smerit pe cruce, astfel și acum s-a făcut hrană pentru sufletele noastre.

Dar să știm că Isus de pe Altar este Domnul Cerului și a Pământului. El a presărat luceferii pe ceruri, El a risipit florile pe cânguri. El a creat sufletele noastre. El le va judeca. El ne-a mântuit. El ne va învia. Prin El, toate s-au făcut și fără El nimic nu s-a făcut din tot ce s-a făcut.

Isus e aici, pe Altar, ascuns sub forma Pâinii și chipul Vinului. Care Isus? Acel Isus care a înviat pe fiul văduvei din Naim și pe fiica Iairului, micuța Talita; Isus, care s-a atins de ochii orbilor și-au văzut, de limba mușilor și-au vorbit, de urechile surzilor și-au auzit. Același Isus, care a zis slăbănogului: scoală-te! Leprosului: curățește-te! Și lui Lazăr, cel din mormânt: vino afară!

Isus e aici pe Altar.

Isus care a potolit furtuna mării, a înmulțit pâinile cu puterea Lui, a scos dracii care legau sărmanele suflete.

Ep. Ioan SUCIU

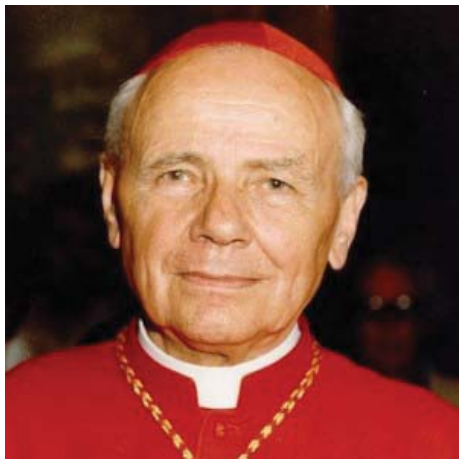

Centenar - Cardinal Alexandru Todea

Cardinalul Alexandru Todea (1912-2002) face parte dintre acei oameni mari din Biserica Greco-Catolică, formați la Blaj și în înaltele școli ale Apusului, caractere umane exemplare, oameni care au preluat crezul *Școlii Ardelene*, l-au trăit și, testamentar, l-au transmis peste timp. De aceea, în Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică va exista întotdeauna o nouă Școală Ardeleană definită prin credință, cultură, erudiție, o linie dreaptă, neșovăielnică în viață, neacceptarea niciunui compromis, spiritul de jertfă.

Alexandru Todea s-a născut la 5 iunie 1912 în comuna Teleac, județul Mureș, fiind al 13-lea copil din cei 16 ai familiei Gheorghe și Maria Todea. Urmează clasele gimnaziale la Reghin, iar cele superioare la Liceul Român Unit „Sf. Vasile cel Mare” din Blaj. Aici locuiește la Mănăstirea Asumpționiștilor, „Casa Domnului”. Blajul l-a învățat că ceea ce înalță pe om este autoritatea sa morală.

După un an de studii teologice la Blaj, Mitropolitul Vasile Suciuc îl trimite la Roma, la Colegiul „De Propaganda Fide”, acolo unde a studiat și și-au încheiat personalitatea și cultura Gh. Șincai, P. Maior și alți oameni de seamă ai Biseicii Greco-Catolice. A fost hirotonit diacon în 1938, de către Episcopul de Cluj-Gherla, viitorul Cardinal Iuliu Hossu,

și sfințit preot un an mai târziu, la Bunavestire.

Imediat după obținerea doctoratului în Teologie, în 1940, revine la Blaj, unde este numit secretar mitropolitan și profesor de religie la „Școala Normală de Fete” și la Liceul „Sf. Vasile”. Pentru tineri, publică lucrările: „Pentru tine învățătoare apostolă” (1942), „Cascada Tinereții” (1943) și „Rugăciunea tineretului” (1945).

În octombrie 1945 i se încredințează „Parohia Română Unită din Reghin I” și „Protopopiatul”. În această calitate, la Reghin, l-au precedat mari personalități, e suficient să amintim numele lui P. Maior, reprezentant de seamă al „Școlii Ardelene”. Aici va funcționa până la suprimarea Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică - în

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

toamna anului 1948 este arestat întreg episcopatul greco-catolic, preoții, canonicii, protopopii, profesorii de teologie și religie și mulți credincioși pentru refuzul de a-și părăsi religia și a trece la ortodoxie. La 1 decembrie 1948, prin decretul 358 Biserica Unită cu Roma a fost scoasă în afara legii și toate bunurile ei au fost împărțite între Stat și Biserica Ortodoxă. Act nedrept prin care „s-a nesocotit rolul esențial pe care Biserica Română Unită cu Roma îl avusese în istoria culturii și civilizației românești (Cristian Vasile „Între Vatican și Kremlin” - Biserica Greco-Catolică în timpul regimului comunist - Ed. Curtea Veche, București, 2003, p.5). Act nedrept pentru urmașii Episcopului Inocențiu Micu Klein.

Pentru atitudinea anticomunistă Părintele Alexandru Todea a fost arestat de mai multe ori. La a șasea arestare, la 14 octombrie 1948, reușește să evadeze de la Securitatea din Reghin și să trăiască ascuns.

Pentru continuarea vieții Bisericii Greco-Catolice în clandestinitate, Sfântul Scaun Apostolic a hotărât consacrarea de noi Episcopi. Consacrarea de Episcop a Părintelui Todea a avut loc la 19 noiembrie 1950, în capela-baptisteriu a Catedralei „Sf. Iosif” din București. A fost sfințit Episcop de Cezaropolis, auxiliar pe lângă Episcopul Ioan Suciu al Blajului. Consacrarea a fost celebrată de către Episcopul romano-catolic Iosif Schubert, de față fiind

doar Părintele George Guțiu, cu care noul Episcop va împărtăși o parte din suferințele detenției și persecuției și care, după 1989, va deveni Episcop al Diecezei de Cluj-Gherla.

În 31 ianuarie 1951 Episcopul Alexandru Todea a fost arestat, iar în februarie 1952, la procesul Tribunalului Militar din București, procurorul i-a cerut condamnarea la moarte, menționând „*periculos pentru societate*”. La sfârșitul procesului a fost condamnat la „*muncă silnică pe viață*”.

A trecut prin aproape toate închisorile din țară, la început a fost închis la închisoarea din Sighet, unde erau Episcopii Iuliu Hossu, Ioan Bălan, Valeriu Traian Frențiu, Ioan Suciu și Tit Liviu Chinezu, aceștia trei din urmă acolo s-au stins din viață, trupurile lor fiind aruncate în gropi comune.

Pe drumul Golgotei, apelativul „*banditule*” i-a însoțit viața. A fost „*șef de măturoi*”, dar măturatul i-a dat posibilitatea de a acorda asistență spirituală multor deținuți, profitând de câteva clipe de neatenție a gardienilor. Mărturia celor care au supraviețuit închisorilor pune în lumină respectul de care se bucura în rândul tuturor. În lucrarea memorialistică „*Închisoarea noastră cea de toate zilele*”, Ion Ioanid îi face portretul: „*Tip de preot luptător. Profund credincios, devotat Bisericii lui prigonite și totodată cauzei românești. Todea se bucura de un respect unanim, impunându-se în ochii tuturor ca un adevărat vlădică*”

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

(Silvestru Aug. Prunduș, Ierom, OSBM - Clemente Plăianu, preot-prof, „*Cardinalul Alexandru Todea*” - la 80 de ani, 1992, p.31).

La transferurile condamnaților de la o închisoare la alta, acestora li se puneau lanțuri la picioare. La un astfel de transfer, în gara Teiuș trenul având o staționare mai lungă, Episcopul Todea a celebrat Sf. Liturghie, acolo în tren, cu lanțurile la picioare - era luna Rusaliilor și aniversarea zilei sale de naștere.

Prin Decretul Nr.411/1964, sunt eliberați toți deținuții politici, sunt eliberați și Episcopii auxiliari greco-catolici supraviețuitori, IPS. Iuliu Hossu rămâne pe mai departe în prizonierat, la Mănăstirea ortodoxă Căldărușani, fără să i se permită vreodată reîntoarcerea la Cluj. Preasfințitul Alex. Todea, după 16 ani de detenție, se stabilește la Reghin.

Ignorând pericolul, abia ajunși în libertate, Episcopii refac, în condițiile ilegalității, capitulurile eparhiale. Reiau păstoria credincioșilor, deși sunt urmăriți în continuare. Purtându-și suferințele „*cu discreție și demnitate*”, IPS. Alexandru Todea și întreg episcopatul încep seria memoriilor adresate autorităților de stat pentru obținerea libertății Bisericii Greco-Catolice. Unele memorii sunt semnate de toți Episcopii, altele, personal, de IPS. Alex. Todea, dar toate dovedesc curajul celor care le-au redactat și sunt mărturie că Biserica Unită „*a continuat*

să existe”, chiar alungată din bisericile ei și din toate bunurile, nu însă „*din sufletele credincioșilor ei*”. Acestor memorii nu li s-a răspuns niciodată, în nici un fel. În „*Documentul nr.18*”, adresat Președintelui N. Ceaușescu, IPS. Alex. Todea reproșează acestuia „*Dumneavoastră stați de vorbă cu toți străinii numai cu greco-catolicii din România nu stați de vorbă...*” Situația adevărată a Bisericii Greco-Catolice este prezentată clar: „*Biserica Unită nu a dat nici de bună voie, nici silită, nici batjocorită, nimănui nimic din drepturile ei. Biserica Unită nu a dat nimănui nici o încredințare de trecere la Biserica Ortodoxă. Nimeni nu a avut nici o delegație să o reprezinte în așa-numitele întruniri de reunificare. Deci, ea există. În mod abuziv este împiedecată de a-și exercita drepturile garantate de legislația țării și de legislația internațională*” (Cardinal Alex. Todea „*Luptele mele*” - Un strigăt în pustiu vreme de un pătrar de veac - Ed. Dacia, 2003, p.164, volum care conține o parte din memoriile Cardinalului). Analizând lucrarea, Acad. Camil Mureșan afirmă: „*Desfășurate pe o durată de aproape douăzeci de ani, memoriile constituie, prin consecvența cu care au fost redactate și înaintate, o probă de curaj, de elevație morală, de neînfricare a superiorității spiritului asupra forțelor nocive care-l înconjoară și vor să-l dărâme. Calități care îl definesc, în primul*

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

rând, pe autorul demersurilor. Dar nu sunt numai ale lui; ele au izvorât dintr-o comunitate de credință care, prin mulți ca el, și le-a pus în valoare, timp de sute de ani” (Op. cit, p.8).

IPS. Alex. Todea este cel care a fost la căpătâiul Cardinalului Iuliu Hossu până în ultimul moment al vieții acestuia și i-a preluat cuvintele testamentare: *„Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă...”*

În conferința episcopală din 30 aprilie 1985, analizându-se situația în care se găsea Biserica Română Unită, *„în vederea unei adevărate remedieri”* este ales Mitropolit al Bisericii Române Unite cu Roma, Excelența Sa Alexandru Todea *„cu toate drepturile și datoriile prevăzute de Conciliile noastre Provinciale și de normele canoanelor universale în vigoare”*. Odată cu alegerea de mitropolit a IPS. Alex. Todea, Biserica Greco-Catolică începe să desfășoare o activitate publică bine reliefată, sunt mai multe hirotoniri de preoți, se deschid capele, adevărate locuri de pelerinaj, casele preoților devin și ele capele, se citesc *Pastoralele*, se practică devoțiunile către Sfânta Fecioară Maria, în special Sf. Rozar, viața spirituală se intensifică.

După obținerea libertății în 1989, IPS. Alex. Todea va fi, în noile condiții, Administrator Apostolic cu putere de jurisdicție asupra Arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș, iar din martie 1986 Mitropolit al Bisericii Unite.

Se reface toată ierarhia catolică din țară și începe munca de rezidire a ceea ce a fost distrus. Dificultățile care i-au stat în față Mitropolitului au fost nenumărate. Abrogat Decretul 358/1948, restituirea bisericilor și a bunurilor confiscate trebuia să aibă loc imediat, creștinește și legal, - situație nici până azi rezolvată. Împotriva Bisericii Greco-Catolice s-a declanșat o campanie de calomnii și neadevăruri care amintesc anul 1948. Toate acestea l-au întristat, le cunoștea bine, nu era însă persoana pe care aceste răutăți să-l copleșească, avea în el ceva din harul și curajul Apostolilor.

Instalarea la Blaj a IPS. Alex. Todea nu s-a făcut ușor, cu atât mai mult recuperarea Catedralei. De altfel, în tot Ardealul Sf. Liturghii s-au oficiat (în unele localități și azi) în parcuri, în locuințe particulare, cămine culturale; chiar instalarea Mitropolitului s-a făcut în Câmpia Libertății. Meritele Bisericii Blajului au fost voit șterse, dar și cuvintele lui N. Iorga: *„Biserica Unită este o fericire pentru noi, în afară de tot ce a dat ea în glorioasa Biserică de la Blaj, și gloria aceasta nu i-o poate lua nici o pasiune, nici o nedreptate, ci este un motiv pentru care această Biserică are dreptul să se așeze dârză în fața dreptului său și să nu-l dea nimănui”* (Silvestru Aug. Prunduș - Clemente Plăianu, op.cit., p56).

În Consistoriul din 28 mai 1991, IPS. Alexandru Todea, Mitropolitul Bisericii Române Unite cu Roma, a

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

fost creat Cardinal, Papa Ioan Paul al II-lea motivând: „...*Nouă ni se pare că tu ești înzestrat cu renumite daruri și că bine ai servit Biserica Catolică și te-am ales în Colegiul Purpuraților Părinți, proclamându-te cu a Noastră Putere Apostolică* **CARDINAL PREOT.**” Era o recunoaștere a valorii atât a Bisericii Greco-Catolice, cât și a Mitropolitului ei, Alexandru Todea.

În 1994 Cardinalul Alex. Todea s-a retras din conducerea Mitropoliei Blajului, din motive de boală.

La vizita Papei Ioan Paul al II-lea în România, imobilizat într-un scaun cu roțile, Cardinalul Alex. Todea a mers la București să-l întâlnească pe Sfântul Părinte.

L-au mișcat cuvintele Papei: „*Astăzi sunt aici a vă aduce omagiu vouă, fi ai Bisericii Greco-Catolice, care mărturisiți de trei secole, prin sacrificii uneori nemaiauzite, credința voastră în unitate. Vin acum să dau glas recunoștinței Bisericii Catolice și nu doar ei; întregului univers creștin, tuturor oamenilor de bine voi le-ați oferit mărturia adevărului care îi va face liberi*”.

Între acei mărturisitori ai credinței-s-aregăsit pesineși Cardinalul nostru... Poate, într-o străfulgerare a amintirilor, i-au revenit în față atâtea suferințe îndurate, lanțurile purtate... La înscăunarea de Mitropolit, la Blaj, pe Câmpia Libertății, spunea în cuvântul său cât este de dureroasă

viața lipsită de micile bucurii, prețul imens al acestora... Părintele Alexandru Todea s-a lipsit de ele o viață întreagă ca să ne dea nouă bucuria mare de fi azi în Biserica noastră... Pentru toate acestea acum, la centenarul nașterii sale, evocându-i martiriul, îi aducem prinusul recunoștinței și rugăciunile noastre.

Otilia BĂLAȘ

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

En novembre 1996, Mgr. Cordonnier S.J., vicaire épiscopal de Paris pour les Orientaux de France rencontre a Satu Mare son confrère, le père Jean Magnan S.J., lui explique son activités:

L'aumônerie des lycées de la ville: Les jeunes des lycées ont un besoin urgent de formation a 2 niveaux:

L'éducation a responsabilité: le plus grave, ce n'est pas la misère. Ce sont les générations successives qui n'ont jamais rien eu a décider, a choisir, qui ont appris le reflexe de soupçonner tout le monde, toujours, qui laissent tout aller...et qui, de plus, sont très susceptibles”.

La formation a la vie sociale: „L'Eglise ici est restée tres antérieure a Vatican II. C'est a la fois tres émouvant, et en même temps ridicule, parce que c'est un christianisme qui n'a pas de dimension horizontale. Si vous faites un peu de social ici, vous passez pour un fou...Se confesser, communier quand on est confesse, suffit a gagner son paradis, les autres, ce n'est pas ton problème ”.

Les enfants des orphelins: „ ils son largues a 18 ans avec un peu de linge de rechange et un couverture. Ils ont tout a apprendre a se laver, a ne pas sentir mauvais, a ranger leurs affaires, a être ponctuel et a savoir manger... Travail énorme! Mais les plus difficile, c'est, éducation morale; voler, pour eux, c'est tellement dans les mœurs, c'est normal... alors, que faire? L' année dernière, je me suis lance, avec témérité, dans une deuxième affaire. J'ai achète une ferme ou on met tout en commun. Beaucoup de jeunes sentent qu'il y a la un lieu d'accueil ou il fait bon vivre; ils ont de manger, ils ont le toit, et ils ont du travail...”

Depuis 8 ans, l'œuvre du Père Magnan n'a fait que se développer, avec bien de vicissitudes et des aventures narrées dans sa lettre mensuelle „JSM” (Journal de Satu Mare). Il a crée une association, „Frères Romania”, qui s'occupe des personnes en situation précaire, de l'insertion sociale des jeunes sortant d'orphelinat, de familles en difficulté. Il a actuellement 3 fermes, 2 maisons familiales et une équipe de responsables. Des tas de groupes de jeunes français en quête de générosité viennent donner un coup de main pendant les vacances...

(a suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

În noiembrie 1966, Mgr. Cordonnier S.J., vicarul episcopal al Parisului pentru Orientali în Franța, întâlnește la Satu Mare pe confratele său, Părintele Jean Mangan S.J. și îi explică activitățile sale:

Preoții din liceele orașului: Tinerii din licee au nevoie urgentă de formare la două nivele:

Educația responsabilităților: „ceea ce este mai grav nu este sărăcia. Sunt generațiile succesive care nu sunt capabile niciodată de a decide, a alege, a căuta, care au învățat reflexul suspiciunii, care lasă totul să meargă...și care, mai mult, sunt foarte susceptibili”.

Formarea pentru viața socială: „Aici Biserica a rămas anterioară Vaticanului II. În foarte multe situații, emoționant și, în același timp, nepotrivit, pentru că este un creștinism fără dimensiune orizontală. Dacă faci ceva social aici, poți fi văzut ca un nebun... A se mărturisi, a se cumineca după mărturisire este suficient pentru a câștiga Paradisul, ceilalți nu sunt problema ta...”

Copiii orfelinatelor: „Sunt abandonați la 18 ani, cu puțină lenjerie de schimb și o pătură. Tot ce au învățat este: să se spele, să nu fie răi, să-și rânduiască lucrurile, să fie punctuali și să știe să mănânce... Muncă enormă! Dar cea mai dificilă parte este educația morală; a fura , pentru ei este în obicei, este normal... altfel, ce să faci? Anul trecut m-am lansat , cu mult curaj în două afaceri. Am cumpărat o fermă unde am pus totul în comun. Mulți din tineri simțeau că au un loc unde sunt primiți, în care pot trăi bine: au de mâncare, au un acoperiș și trebuie să muncească...”

După 8 ani, opera Părintelui Magnan n-a făcut decât să se dezvolte, împotriva vicistitudinilor și a celor povestite în revista lunară „JSM” (Jurnal de Satu Mare). A creat și o asociație, „Frații din România”, care se ocupă de persoanele în situații precare, de încadrarea socială a tinerilor care ies din orfelinat, de familiile în dificultate. În prezent are trei ferme, două case pentru familii și o echipă de responsabili. Mai multe grupe de tineri francezi generoși vin să dea o mână de ajutor în timpul vacanțelor...

(va urma)

Sfânta Caterina de Siena, contemporana noastră

Dar Caterina e și poeta frumuseții naturii: „Printre spini trebuie să miroși parfumul trandafirului gata să înflorească”; de altfel, ea aude vocea lui Dumnezeu, care îi spune: „Eu vreau ca tu să iubești toate lucrurile, pentru că toate sunt bune și perfecte, și sunt vrednice să fie iubite; și toate au fost făcute de Mine, care sunt Supremul Bine”. Caterina se apropie de Sf. Francisc, patronul ecologiștilor, și prin iubirea naturii, nu numai prin împărțirea titlului de Patron al Italiei.

Ca un leitmotiv revine îndemnul de iubire a Bisericii: „...fiți slujitori fideli ai lui Cristos Răstignit, și dulcii Sale Mirese... Și vă rog, și vă oblig, din partea lui Cristos cel Răstignit, ca toate rugăciunile și sfințele acțiuni pe care Dumnezeu vă permite să le îndepliniți, să le oferiți și să le aduceți ca un sacrificiu lui Dumnezeu, pentru reformarea Sfintei Mirese a lui Cristos, Sfânta Biserică, pentru pacea și unirea tuturor creștinilor; și mai ales pentru Cetatea noastră, ca Dumnezeu să-i trimită o adevărată și sfântă unire...” Eu, netrebnică și umilă fiică, vreau să-mi termin viața pentru voi și Sfânta Biserică, în neîntrerupt plâns, veghe și fidelă, și continuă rugăciune. Știu că rugăciunii smerite și neîncetate nu i se va refuza ceea ce se cere divinei bunătăți a lui Dumnezeu, pentru că e dreaptă cererea” (Scrisoarea 364, adresată Papei Urban VI).

Astăzi trebuie să iubim Biserica mai mult ca oricând, să-i stăm păvază, să o apărăm de asalturile secularismului, de ofensiva calomniilor și a persecuțiilor.

Un alt motiv major este pacea. „Ridicați, tăicuțule, drapelul Preasfintei Cruci - îi spune Papei Grigore XI -, și veți vedea lupii devenind miei. Pace! Pace! Așa ca războiul dintre noi să nu se prelungească (Scrisoarea 196). E un îndemn pentru o cruciadă, care ar uni Europa - casa noastră am zice azi - și ar instaura aici pacea. „Și nu mă îndoiesc că, dacă s-ar face această pace, toată Italia ar fi pacificată” (Scrisoarea 285). „Există oare un lucru mai dulce decât pacea? Desigur, nu! Acesta e

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

dulcele testament și lecția pe care Isus Cristos a lăsat-o ucenicilor Săi” (Scrisoarea 171). Exclamațiile Caterinei ne amintesc de *Canzona IV* a lui Petrarca; de asemenea amândoi aveau și intuiția unei patrii, Italia. Aceeași exasperată căutare a păcii, și atunci, ca și acum.

Familia e marea grijă a Caterinei: pacea în familie, sfințirea soților. Sunt elocvente mai ales scrisorile adresate croitorului Pipino din Florența și soției sale, Mona Agnese: „...*vă scriu întru prețios Sângele Său, cu dorința să vă văd luminați cu adevărata lumină, încât să perseverați în virtute până la moarte. Fără lumină, iubiiților, veți umbla în întuneric și nu veți cunoaște adevărul; și lucrurile dulci vi se vor părea amare, iar cele amare, dulci. Dar având lumină, vom fi prevăzători și vom fugi de toate cele ce vor micșora în noi virtuțile și iubirea pe care trebuie să o avem, curată, față de Creatorul nostru* (Scrisoarea 190).

Dar marea, revoluționara noutate a Caterinei este prezența ei în viața politică. Propunem ca termen de comparație o mărturie literară despre o altă fiică a Sienei, Sapia (Dante, Purgatoriu, XIII, 103 sqq). Ea ilustrează că politică, în concepția medievală, era pasiunea partinică, stea de dominare. Sf. Caterina însă este o adevărată teoreticiană și mistică a politicii. Acțiunea politică este slujirea, iar temelia este iubirea. Ținta și beneficiarul acțiunii politice e omul și

binele comun al oamenilor. „*Doctrina (Mielul imaculat) nu ne învață altceva decât să-L iubim pe El mai presus de toate, și pe aproapele nostru ca pe noi înșine*” (Scrisoarea 340).

Cel care nu se poate governa pe sine nu-i va putea governa pe alții; deci, prima condiție pentru a păși în arena politică este moralitatea și conștiința dreaptă. Rectorul „*Universității Sacro Cuore*” din Milano, Doctor honoris causa al Universității clujene, ne spune în 1994 că activitatea politică începe în confesional. „*Preaiubiți Seniori în Cristos, dulcele Isus*”, le spunea Sfânta celor 15 Seniori Apărători ai Sienei, „*Eu, Caterina, slujitoarea și roaba slujitorilor lui Isus Cristos, vă scriu întru prețios Sângele Său, cu dorința de a vă vedea adevărați seniori și cu inimă bărbătească, adică să vă stăpâniți propriile porniri cu o virtute adevărată și reală, urmându-L pe Creatorul nostru. Altfel, [un om] nu ar putea să dețină în dreptate domnia temporală, pe care Dumnezeu i-a acordat-o prin bunăvoința Sa. Se cade deci ca omul care trebuie să domnească și să-i conducă pe alții, mai întâi să domnească asupra sa și să se conducă. Oare cum ar putea orbul să vadă și să-i conducă pe alții? Cum ar putea un mort să îngroape un mort? Înfirmul să-i conducă pe infirmi, săracul să-i ajute pe săraci? Nu ar putea* (Scrisoarea 121).

(va urma)

Viorica LASCU

Parabola celor zece fecioare

Parabola propusă spre reflecție în acest număr al revistei noastre, este cea a **Celor zece fecioare**. Putem spune de la început că această parabolă pune serios în încurcătură, atât pe cei ce trebuie să o explice, cât și pe cei ce o ascultă, pentru că este o parabolă în care fiecare dintre protagoniști sunt puși oarecum într-o lumină rea.

Întâi de toate mirele care întârzie: având în vedere că era nunta sa, putea cel puțin să fie punctual. Apoi, casele evreiești erau deschise tuturor celor ce doreau să meargă la nuntă și fiecare putea intra și ieși când voia, în deplină libertate. De ce atunci se leagă de cele nechibzuite, rămase fără ulei, și nu le deschide nici măcar poarta. Cum e posibil să le spună: „Nu vă cunosc!“. Dacă le-a invitat chiar el, cum se poate să nu le cunoască?

Sunt puse într-o lumină rea fecioarele nechibzuite care au luat candelarele fără să-și aducă ulei, dar și cele înțelepte care refuză uleiul celorlalte. De ce cele cinci nu vor să împartă uleiul? Sunt chiar răutăcioase! Ori poate acel ulei nu se poate împărți pentru că e personal? **Adică: nimeni nu ți-l poate da dacă tu nu-l ai.** Se poate găsi în miez de noapte un

(urmare din pag. 14)

vânzător de ulei? Nu știau că la acea oră totul era închis?

E o parabolă unde se pare că nici unul dintre protagoniști nu se comportă bine. De aceea, pentru a înțelege bine această parabolă, trebuie să ținem cont de câteva aspecte. **Mai întâi de toate fecioarele nechibzuite, indiferente, adormite, au uitat uleiul, și cum ar fi putut candela să ardă fără acest ulei?** Evident nu se putea.

Fecioarele nechibzuite așadar sunt acele persoane care trăiesc ziua întreagă fără să-și facă prea mari gânduri sau griji. Nu se preocupă de ceea ce este mai important: de calitatea raportului de cuplu și a raporturilor interumane, nu știu să asculte, să facă tăcere, nu au tăria de a schimba, de a hrăni sufletul, de a-și oferi timp sieși și celui pe care-l iubește. Merg înainte ca și cum nimic n-ar fi. Apoi spun: Cum e posibil? Cum s-a putut întâmpla? ... și ce credeai că ar fi putut să se întâmple?

Cheia lecturii acestei parabole este dată de **fecioarele nechibzuite ce reprezintă pe toți acei credincioși entuziaști de mesajul lui Isus, care primesc mesajul său, dar nu-l trăiesc, nu-l pun în practică. Uleiul care le lipsește sunt faptele bune.** Isus într-adevăr afirmă: *„Așa să strălucească lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre bune să-l preamărească pe Tatăl vostru care este în ceruri”* (Mt 5, 13). Uleiul așadar sunt faptele bune.

Fapte bune menționate în parabola Samariteanului milostiv (Lc 10, 29-37), ori în parabola Judecății finale: *„Ceea ce ați făcut unuia dintre aceștia mai mici care sunt frații mei, mie mi-ați făcut”* (Mt 25,31-46).

Criteriul judecății lui Dumnezeu e iubirea. Restul nu contează. Rugăciuni, rituri, merite, studii, onoare, faimă, bani, cunoștințe, toate acestea nu ne folosesc la nimic dacă nu sunt puse în slujba iubirii. Și celor care nu au acest ulei Isus le spune: *„Adevăr vă spun vouă, nu vă cunosc”* (Mt 25,12). Tot în Mt 7,2 Isus spune: *„Nu tot cel ce-mi zice mie: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, dar cel care face voința Tatălui meu care este în ceruri”*. Asta înseamnă că nu ajunge să spunem vorbe frumoase, să facem opere frumoase sau să-l pomenim pe Dumnezeu la fiecare cuvânt pentru a fi recunoscuți de El. **Dumnezeu, care este iubire, recunoaște iubirea pe care fiecare o are și o trăiește.** Restul nu cunoaște. El nu cunoaște faima, gloria, succesul, onorurile. **Singurul limbaj pe care El îl cunoaște este Iubirea. În Dumnezeu unicul limbaj este iubirea: de aceea în Cer se intră doar dacă se cunoaște această limbă. E iubirea care ne poartă Dincolo, cu El, și nimic altceva.** Iubirea pe care am trăit-o în această viață ne asociază cu Dumnezeu pentru a continua să iubim și să construim lumea.

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

Și chiar atunci când vom fi cu El, vom continua să iubim. În Paradis noi vom continua să construim, să lucrăm în iubire împreună cu Dumnezeu. Asta nu are nimic de-a face cu „odihna veșnică” pe care o cerem pentru cei răposați în rugăciunile noastre. De aceea cerem ajutorul Sf. Anton, al Sf. Francisc, al lui Padre Pio, sau al celor dragi ai noștri care ne preced. Și facem bine pentru că cine e Dincolo construiește în iubire pentru cel ce e dincoace. Pare că suntem separați, dar suntem uniți; morții sunt doar invizibili nu absenți. Distanțele sunt doar distanțe nu diviziuni.

Așadar ce ne spune nouă această Evanghelie? Să nu uităm uleiul. Înțelept, în greacă *phronimos*, arată interioritatea omului, faptul de a fi conștient. Fecioarele înțelepte întâlnesc mirele pentru că sunt conștiente de ceea ce au nevoie. Ascultă, își simt propriile nevoi, necesități, limite, punctele lor foarte și slabe, impulsurile, agresivitatea lor.

Fecioarelor nechibzuite li se spune: „Nu vă cunosc”. Dar nu Domnul este cel care nu le recunoaște. Nu e o condamnare, ci doar urmarea modului lor de a trăi. Ele însele nu se cunosc, au trăit mereu superficial, în banalitate și nu se cunosc. Nu știu cine sunt; nu știu ce trăiesc, nu intră în ele însele și nu pot decât să rămână afară, departe de izvorul vieții. Cine trăiește inconștient este exclus din viață, de la sărbătoarea nunții.

Așadar ce vrea să spună: „Nu vă cunosc”. E o pedeapsă? Nu, e consecința a ceea ce trăiești. Vine un moment când o persoană devine atât de împietrită de când nu și-a mai exprimat sentimentele, devine așa rece, încât nu mai este în stare să iubească și să-și trăiască propriile sentimente. E ca și când ai mânca și nu ai mai simți nici un gust, nu ai mai simți nimic.

Prin urmare această parabolă e o invitație puternică: „Ai grijă de uleiul tău” (conștiința de sine). Ceea ce ai înlăuntrul tău este mântuirea ta sau condamnarea ta, Paradisul tău sau Infernul tău. Ai grijă să nu mori de foame interioară, ai grijă să nu lași candela ta fără ulei pentru că atunci cu siguranță va fi întuneric. Ce se întâmplă dacă nu ai nimic înăuntrul tău? Te umpli cu de toate, dar nu știi să trăiești.

În fiecare zi toți trebuie să mâncăm, și dacă nu am face-o, după puțin am muri, o știm cu toții. Mașina de spălat, frigiderul, aspiratorul funcționează cu ajutorul curentului: dacă nu este curent, nu funcționează. Telefonul celular, după puțin, dacă nu se reîncarcă, se stinge. Mașina ta, dacă nu o alimentezi, după puțin se oprește. Totul are nevoie să fie alimentat. Și ce crezi că se poate întâmpla dacă nu-ți alimentezi viața de cuplu, comunicarea, spiritualitatea, încrederea? Cum te poți aștepta la ceva diferit?

Pr. Mihai VĂTĂMĂNELU
OFMConv.

Parabola celor zece fecioare în piatră și pictură

Parabola celor zece fecioare este una dintre cele trei parabole ”ale Împărăției cerurilor”. Aici accentul cade pe **importanța atitudinii interioare a omului** față de Stăpân, față de porunca Lui [1]. Cele trei parabole *se termină cu Judecata* făcută de Domnul Isus Cristos la a doua venire a Sa, momentul esențial fiind situat la mult timp după prima venire a Mântuitorului pe Pământ (Întruparea Cuvântului), după timpul așteptării, după timpul răgazului pentru a îndrepta lucrurile.

În primul rând trebuie semnalat că **rădăcina cuvântului grec fecioară înseamnă a separa**. Creștinii adevărați sunt oameni separați pentru Domnul, pentru Dumnezeu. Isus Cristos, Domnul, ne vorbește aici despre o idee de bază a creștinismului: *separarea – separarea de lume*, de tot ce nu este pe placul lui Dumnezeu.

Decorația unei biserici medievale romanice sau gotice este un încântător rezumat al Bibliei. Catedrala din Strasbourg este o bijuterie a goticului și oferă pentru parabola celor zece fecioare un ansamblu statuar de o frumusețe rară. Fațada vestică a catedralei are trei portaluri, unul principal, central și două laterale. În arcurile portalului lateral sudic sunt plasate statuile din parabola celor zece fecioare. Deoarece portalul nu are decât patru planuri cu arce, numărul fecioarelor este redus

la trei. În dreapta ușii de intrare sunt fecioarele înțelepte și Mirele care le primește, așa cum arată figura de mai jos. Statuile care se văd azi în portalul sudic al intrării sunt copii. Originalele se află la muzeul local. Fecioarele înțelepte au făcliile cu cupa orientată spre cer, sugerând că ard și au ulei. Ele țin desfăcut papirusul care simbolizează tablele legii și au capul acoperit cu un voal. Fecioara din dreapta are o ținută foarte demnă, sculptura fiind mai naturală, mai expresivă decât celelalte două.

Portalul cu fecioarele înțelepte și nebune de la Strasbourg

În stânga porții se află fecioarele nebune și Ispititorul. El este prezentat ca un prinț (al tenebrelor) și ține în mână un măr (fructul tentației Evei). Este o figură jovială, elegantă, dar în spatele său se pot observa șerpi și crabi care sunt simbolurile viciilor. Fecioara nebună de lângă el pare cucerită și surâde destul de semnificativ. Fecioarele nebune au făclia cu cupa în jos și țin papirusul tablelor legii rulat (nu prea au nevoie de el). Au capetele descoperite. În afară de fecioara

(continuare în pag. 18)

(urmare din pag. 17)

nebună de lângă Ispititor, celelalte fecioare sunt mahnite. Pe soclurile statuilor sunt semnele zodiacale și scene din muncile de casă și agricole.

Pot fi căutate pe Internet și alte execuții foarte reușite ale temei, cum ar fi fecioarele de la Catedrala din Magdeburg, sau Notre Dame de Paris.

În grafică și pictură varietatea tratării temei este mai mare. Bibliile ilustrate medievale pot fi o sursă de încântare urmărind grija artiștilor de a produce reprezentări ”convingătoare”, sincere și pline de farmec. Există chiar nume celebre de gravori care au tratat tema noastră, cum ar fi Albrecht Dürer sau Martin Schongauer.

În zona picturii mă voi limita la două exemple care pot convinge privitorul asupra evoluției prezentării temei din perioada flamandă, până în sec. XIX. Anonimul flamand pune accentul pe Judecată, construind pictura în trei registre:

partea superioară cu Judecătorul asistat de Fecioara Marie și Sf. Ioan Botezătorul,

partea mediană dedicată ridicării din morminte. Dreptii sunt conduși de un înger, iar condamnații azvârliți în Infern de un diavol,

partea inferioară prezintă fecioarele înțelepte în stânga, cu făcliile aprinse, iar în dreapta fecioarele nebune cu făcliile stinse.

**Anonim
flamand,
Fecioarele
înțelepte și
nebune**

Peter von Cornelius [2] își construiește tabloul (pictura este datată aproximativ în 1813) în jurul momentului bucuriei participării la ospățul Mirelui. În prim plan este Mirele și fecioarele înțelepte. Personajele care-l însoțesc pe Mire sunt luminoase, totul este scaldat în lumină. Prin diversitatea ei, îmbrăcămintea grupului de persoane care-L urmează pe Mire sugerează faptul că mântuirea este posibilă atât pentru cei care au trăit înainte de **prima venire a Mântuitorului** (Nașterea Sa), cât și pentru cei care au venit pe lume între prima și **a doua venire a Sa**, Judecata de Apoi. Ușa este păzită de un bărbat cu cheia în mână, sugerând fără echivoc pe Sf. Petru. În dreapta sus, este figurată noaptea și întunericul, precum și fecioarele nebune care bat la o poartă închisă.

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 18)

Vorbind despre somnul fecioarelor, **Christian Briem** [1], se arată îngrijorat de soarta Bisericii deoarece au adormit și fecioarele înțelepte. Asta poate însemna că speranța revenirii lui Isus Cristos, pentru a-i lua cu sine pe cei dreپți, a dispărut relativ repede în lumea creștină, iar în final s-a pierdut definitiv. Marele necaz ar fi nu numai *pierderea speranței* în venirea lui Cristos, ci *pierderea însăși a cunoașterii acestui adevăr*. Nimic nu formează mai bine caracterul nostru ca *Speranța* care animă și conduce inima noastră. Iată de ce nimic nu ne separă mai bine de lume și de toate problemele ei decât *așteptarea constantă a Domnului* nostru Cristos.

Ioan SORAN

Fecioarele înțelepte Peter von Cornelius (1783 – 1867) pictată pe la 1813

O parte din sursele utilizate:

http://www.bibliquest.org/BriemC/BriemC-nt01-Ch24et25_Trois_paraboles.htm

Christian Briem; Seconde parabole : Les dix vierges — Matthieu 25:1-13

http://en.wikipedia.org/wiki/Peter_von_Cornelius

Să ne rugăm împreună

Rugăciunea Papei Ioan Paul al II-lea la vârsta de 65 de ani

Doamne, Tu mi-ai dat darul neprețuit al vieții, și, după nașterea mea, neîncetat ai revărsat peste mine harurile Tale și iubirea Ta fără margini. În cursul vieții mi s-au împletit marile bucurii, încercările, succesele și eșecurile, sănătatea, tristețea, doliul și durerea, așa cum se întâmplă în lume.

Cu harul și cu ajutorul Tău am putut învinge obstacolele și să înaintez în drumul către Tine. Astăzi mă simt mai bogat, știindu-mă iubit de Tine. Sufletul meu e plin de recunoștință.

Dar întâlnind în jurul meu persoane vârstnice greu încercate, paralizate, handicapate, incapabile uneori de puterea de a se ruga, eu , azi, când sunt în posesia facultăților mele mentale, îți ofer, Doamne, în avans, acceptarea voinței Tale. Dacă, într-o zi, vreo boală îmi va șterge luciditatea, deja, de acum, supunerea mea înaintea Ta și lauda Ta, pe care le trăiesc și îți le ofer azi, vor continua în tăcere... Te rog însă ca în fiecare moment pe care îl voi trăi să mă susții cu harul Tău.

Sufletul meu care este acum condus de mâna Sfintei Fecioare se va prezenta odată înaintea Ta pentru a-ți aduce laudă veșnică. Amin.

Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

În perioada 5-7 iunie 2012 s-au desfășurat, la Reghin și Blaj, lucrările sesiunii de primăvară a Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

La manifestările ocazionate de marcarea centenarului nașterii Cardinalului Alexandru Todea (5 iunie 1912 – 22 mai 2002) au participat toți membrii Sinodului.

Marti 5 iunie, în prezența unei numeroase asistențe, la casa memorială a Cardinalului Alexandru s-a celebrat un Parastas de pomenire, s-a dezvelit o placă comemorativă și au fost lansate două volume omagiale: albumul “Alexandru Cardinalul Todea 100” și cartea “Cardinalul Todea – Omagiu” respectiv au fost terminate iconostasul și pictura din absida noii Biserici. Sinodul s-a desfășurat sub președinția Preafericirii Sale Cardinalul Lucian și s-au abordat probleme cu caracter pastoral, liturgice, educative, administrative, ecumenice.

Un accent deosebit a fost pus pe organizarea viitoare a unor acțiuni și inițiative care să marcheze și la nivelul Bisericii noastre Anul credinței – 11 octombrie 2012 la 24 noiembrie 2013 -. În acest sens s-au propus organizarea unor acțiuni care să evidențieze și să întărească sensul credinței și al diferitelor forme autentice de manifestare a acesteia: pe durata anului credinței sunt propuse să aibă loc în fiecare dintre Eparhiile Bisericii noastre o serie de manifestări cu profund caracter pastoral, marcate și de organizarea de pelerinaje cu ocazia expunerii Moaștelor celor Doisprezece Apostoli, pe care Preafericirea Sa Cardinalul Lucian le-a primit recent la Roma.

Sinodul a accept modificarea unor articole din Statutul Curiei Arhiepiscopiei Majore și s-a decis prelungirea decretului de valabilitate pentru acesta; a analizat situația pastorală a comunităților din diaspora occidentală; a dezbătut chestiuni organizatorice pentru diferitele asociații care activează în cadrul Bisericii, dar și pentru viața călugărească. S-a analizat activitatea Tribunalele ecleziastice care funcționează în cadrul Bisericii ca instrumente pastorale și s-a decis realizarea unor studii canonice pentru a veni în întâmpinarea unor noi realități cu care Biserica noastră se confruntă în calitatea ei de Arhiepiscopie Majoră. Au fost dezbătute chestiuni liturgice referitoare la calendar; s-au transmis episcopilor textele Sfințelor Liturghii propuse de Comisia Sinodală Liturgică în vederea publicării ediției oficiale.

Miercuri 6 iunie 2012 sinodalii împreună cu credincioșii din Blaj au celebrat în Catedrala Sfânta Treime centenarul nașterii Cardinalului Todea.

Sinodul Episcopilor, care se reunește de două ori pe an în sesiune ordinară, a fost marcat de un profund spirit de comuniune; la finalul lucrărilor s-a mulțumit Preabunului Dumnezeu pentru darul comuniunii, Preafericirea Sa Cardinal Lucian, alături de ceilalți Episcopi membri ai Sinodului acordând credincioșilor o binecuvântare.

S-a stabilit ca următoarea sesiune ordinară a Sinodului Episcopilor să aibă loc în perioada 30 octombrie – 1 noiembrie 2012, la Blaj.

Pr. William A. Bleiziffer